

## **Як поводитися під час обстрілу**

Якщо ваше житло розташоване в зоні регулярних збройних дій, перш за все потрібно зміцнити вікна (наприклад, клейкою плівкою). Так ви уникнете розльоту уламків скла. *Зробити це можна за допомогою звичайного чи малярного скотчу, смужок газет чи тканин, які для приклеювання треба намастити милом. Заклеювати вікно бажано навхрест, додавши довгі вертикальні лінії, щоб візерунок нагадував сніжинку. Чим більша шибка, тим більше має бути проклеювань.*

*Також вплив вибухової хвилі можна мінімізувати, якщо вікно відчинити.*

*Проте краще закрити вікна мішками з піском або масивними меблями.*

*Якщо є твердий щит, яким можна прикрити вікно – він теж буде не зайвим.*

*Коли почули вибухи або стрілянину, не підходьте до вікон. Не забувайте вимикати світло у темний час доби.*

## **Обстріл стрілецькою зброєю**

Якщо ж ви потрапили під обстріл стрілецькою зброєю, тобто з пістолетів, автоматів, гвинтівок, кулеметів, СБУ радить діяти так:

·Якщо ви вдома, то сховайтесь в безпечному місці: ванній кімнаті або ж самій ванні. Якщо це неможливо, ляжте на підлогу, вкрившись предметами, що можуть захистити вас від куль та уламків.

·На відкритому місці впадїть на землю та закрийте голову руками. Перебувайте біля будь-якого виступу чи заглиблення в землі. Укриттям може стати навіть сміттєва урна.

·Ваше тіло має бути у безпечному положенні: згрупуйтесь, ляжте в позу ембріона, розверніться ногами у сторону пострілів та прикрийте голову

руками. Коли почуєте постріли, розтуліть рот, щоб вберегти барабанні перетинки.

·Чекайте щонайменше 5 хвилин в укритті, допоки стрілянина не вщухне.

### **Артобстріл, мінометний обстріл чи авіаналіт**

·Гучний свист, залп запуску та вибух снаряда може означати, що ви потрапили в зону артобстрілу, мінометного обстрілу або авіанальоту.

·Міноборони пояснює: сам снаряд, як і залп установки, можна помітити та зреагувати. Тому краще постійно стежити за небом. Вдень – це димний слід від ракети, вночі – яскравий спалах.

·Якщо поруч є бомбосховище і ви почули сирену – сигнал “Увага всім”, – терміново йдіть до укриття.

·В укритті увімкніть телебачення або радіо на будь-якому носії або відкривайте сторінки офіційних державних каналів. Там протягом 5 хвилин буде інформація про те, що трапилось. Виконуйте інструкції.

·Залишайтеся в укритті щонайменше 10 хвилин після завершення обстрілу, адже існує загроза його відновлення.

### **Якщо ви вдома:**

Обирайте місце в кутку та недалеко від виходу, щоб миттєво залишити будинок у разі влучення снаряду. Ховайтесь у підвалі або іншому заглибленому укритті, між несучими стінами.

### **Якщо ви в транспорті чи на вулиці, то негайно дійте так:**

Падайте на землю, закрийте голову руками або предметами, закрийте долонями вуха та відкрийте рот (це врятує від контузії). Перечекайте

перший обстріл лежачи, а далі ховайтеся в безпечному заглибленому приміщенні.

Не залишайтеся у під'їздах під арками та у підвалах панельних будинків або під стінами будинків із легких конструкцій. У жодному разі не ховайтесь біля всього, що може вибухнути чи впасти на вас.

Для укриття використовуйте підземні переходи, метро, укриття, канаву, траншею, яму, широку трубу водостоку під дорогою, високий бордюр, каналізаційний люк, траншею чи канаву (подібна до окопу) завглибшки 1-2 м на відкритому місці.

Якщо обстріл застав вас у маршрутці, тролейбусі, трамваї, авто – слід негайно зупинити транспорт, відбігти від дороги в напрямку “від будівель та споруд” і залягти на землю.

### **Після закінчення обстрілу (бомбардування):**

Не поспішайте покидати укриття. Можливі поодинокі постріли. Залишаючи місце укриття, не поспішайте розслаблятися.

Добираючись до безпечного місця, обов'язково дивіться під ноги. Не торкайтесь жодних незнайомих вам предметів. У жодному разі не розбирайте самотужки завали від ракет, чекайте фахівців з аварійно-рятувальної служби, телефонуйте 102.

### **Що робити, якщо потрапили під завал будинку:**

·Покличте на допомогу та повідомляйте, де ви перебуваєте і що з вами сталося будь-якими способами.

·Спокійно чекайте, поки розберуть завал.

## **Якщо вас ніхто не чує:**

- Спробуйте вивільнити руки та ноги.
- Оцініть навколишню ситуацію, за можливості обережно розберіть завал. Намагайтеся не зачепити те, на чому все тримається.
- Якщо не впевнені в своїх силах, терпляче кличте на допомогу.
- Якщо є можливість, скористайтесь телефоном, стукайте по трубах, батареях опалення.
- Якщо ніхто не чує, спробуйте розбирати завал.
- Звільнившись, огляньте себе, за можливості надайте собі першу медичну допомогу.
- У разі неможливості покинути будівлю, потрібно подати сигнал будь-якими способами.
- В очікуванні допомоги намагайтесь уникнути переохолодження.
- Якщо потрібна допомога – телефонуйте на лінію 102.